

PROGRAMMA

TOETSING en AFSLUITING

MAVO 4

2022 - 2023

Christelijk Lyceum
Jachtlaan 108
7313 EC Apeldoorn

Apeldoorn, september 2022

Aangepast op 26 januari 2023

Inhoud

Voorwoord

Toelichting op het PTA

Aardrijkskunde

Beeldend

Bewegingsonderwijs

Biologie

Duits

Economie

Engels

Frans

Geschiedenis

Informatietechnologie

Levensbeschouwing, Ethiek en Filosofie

Muziek

Natuur-Scheikunde-1

Natuur-Scheikunde-2

Rekenen

Wiskunde

Inhaalprogramma Biologie

Inhaalprogramma CKV

Inhaalprogramma Maatschappijleer

Inhaalprogramma Muziek

Aanmeldingsformulier voor compenserende maatregelen tijdens het CE i.v.m. dyslexie of dyscalculie (schoolexemplaar)

Aanmeldingsformulier voor compenserende maatregelen tijdens het CE i.v.m. dyslexie of dyscalculie (leerling exemplaar)

Profielwerkstuk

Examenreglement mavo

VOORWOORD

De overheid wil, via de Inspectie, toezicht houden op de manier waarop scholen hun examenperiode inrichten. Daarom moeten de scholen alle examenonderdelen en toetsen van tevoren vastgelegd hebben en de leerlingen moeten hierover geïnformeerd zijn. Ook voor het Christelijk Lyceum geldt deze verplichting.

Daarom hebben we voor het schooljaar 2022-2023 van mavo 4 het volgende **P**rogramma van **T**oetsing en **A**fsluiting (PTA) samengesteld.

In dit PTA staat in grote lijnen beschreven welke activiteiten er per vak moeten worden gedaan. Ook geeft het PTA een globaal overzicht van de leerstof die wordt getoetst. Verder staan in het PTA aanvullende afspraken over de manier waarop dit gebeurt. Kortom, het PTA geeft aan alle betrokkenen een overzicht van de examenperiode. Voor de leerlingen schept het PTA duidelijkheid.

Ook de ouder(s)/verzorger(s) worden geïnformeerd over de komende examenperiode, zodat ze hun zoon/dochter, mocht dat nodig zijn, kunnen bijstaan.

Dhr. P. Wammes
Conrector bovenbouw mavo

Toelichting op het PTA

Zoals bekend is het eindexamen al in het 3^e leerjaar van start gegaan. Het eerste cijfer voor het schoolexamen hebben jullie daarom al binnen: het cijfer waarmee mavo 3 is afgesloten. De volgende cijfers voor het schoolexamen worden verzameld in mavo 4. Het 4^e leerjaar is verdeeld in drie periodes van ongeveer twee maanden. Aan het eind van elke periode krijgen jullie voor ieder examenvak een cijfer. Hoe dit cijfer tot stand komt, kun je per vak lezen in het PTA.

De cijfers, behaald in de drie periodes van de 4^e klas en het cijfer uit de 3^e klas, worden gemiddeld. Ze tellen alle vier even zwaar en de uitkomst van het middelen is het cijfer van het Schoolexamen. ($SE1+SE2+SE3+SE4:4$ =Schoolexamencijfer)
Het cijfer van het Schoolexamen weegt weer even zwaar als het cijfer van het Centraal Examen. Met dit uiteindelijke resultaat bepalen we of je geslaagd bent. ($SE+CE:2$ =eindcijfer)

Geen mavo 3 gedaan?

Als je vanuit mavo 3 of vwo 3 bent ingestroomd in mavo 4, dan mis je dus één SE-cijfer. Voor jullie geldt dat het gemiddelde van drie SE-cijfers je Schoolexamencijfer bepaalt. Bovendien halen jullie de vakken Maatschappijleer en CKV in, die in het lesprogramma van mavo 3 staan. De leerlingen die biologie hebben gekozen volgen een inhaalprogramma. Ook voor leerlingen die in mavo 3 geen Muziek hadden gekozen, maar nu wel geldt een inhaalprogramma.

Om te kunnen deelnemen aan het Centraal Examen moet voldaan zijn aan een aantal eisen:

- CKV moet voldoende afgesloten zijn
- bewegingsonderwijs moet voldoende afgesloten zijn
- alle toetsen zoals beschreven in het PTA moeten zijn gedaan
- het profielwerkstuk moet met een 'voldoende' of 'goed' zijn beoordeeld.

Het vak **Informatietechnologie TL** kent geen centraal eindexamen en wordt daarom in maart 2021 afgesloten met een schoolexamencijfer. Dit telt net als maatschappijleer volwaardig mee op de eindlijst van de kandidaat.

De leerlingen die geen wiskunde in hun pakket hebben, volgden in leerjaar 3 al een half jaar het vak **rekenen**. Ook in leerjaar 4 krijgen deze leerlingen een halfjaar rekenen. Bij het uitreiken van het mavodiploma overhandigen we naast de cijferlijst ook het certificaat voor het gevolgde rekenonderwijs.

Met het PTA geven we zicht op het programma van toetsing, zoals dat dit jaar voor jullie van toepassing zal zijn. Wij streven ernaar ons hier voor 100% aan te houden, maar er zijn misschien omstandigheden waarin wij van het PTA zullen afwijken. In gevallen waarin het reglement niet voorziet, zal de examencommissie een beslissing nemen.

Data periodes van het Schoolexamen

Schoolexamen 1 ^e periode	mavo 3 (reeds gedaan)
Schoolexamen 2 ^e periode	31 augustus t/m 10 november 2022
Schoolexamen 3 ^e periode	11 november 2022 t/m 27 januari 2023
Schoolexamen 4 ^e periode	30 januari t/m 13 april 2023

Aan het einde van iedere SE-periode wordt een tentamenweek gepland.

Rapportage data

In SOM kun je zien welke resultaten je hebt behaald voor de verschillende vakken. Begin december 2022 en eind februari 2023 staan spreekavonden gepland. In de eerste week van oktober staan driehoeksgesprekken op de agenda.

Proefexamens

18 t/m 19 april en 8 t/m 10 mei 2023

Deze zijn verplicht. Jullie maken een examen en krijgen nog de laatste examentips.

Centraal Praktisch Examen (beeldende vakken)

Van half maart t/m half april 2023 besteed je een flink aantal uren aan je examenopdracht. Je docent geeft je hiervoor de precieze instructies. Het Centraal examen voor Beeldend bestaat uit een praktisch en een theoretisch deel.

Centraal Examen (eerste tijdvak)

Donderdag 11 mei	Engels	13.30 - 15.30 uur
Vrijdag 12 mei	Duits	09.00 - 11.00 uur
	nask1	13.30 - 15.30 uur
Maandag 15 mei	wiskunde	13.30 - 15.30 uur
Dinsdag 16 mei	geschiedenis	09.00 - 11.00 uur
	Frans	13.30 - 15.30 uur
Woensdag 17 mei	economie	13.30 - 15.30 uur
Maandag 22 mei	aardrijkskunde	13.30 - 15.30 uur
Dinsdag 23 mei	Nederlands	13.30 - 15.30 uur
Woensdag 24 mei	biologie	13.30 - 15.30 uur
Donderdag 25 mei	nask2	13.30 - 15.30 uur
Vrijdag 26 mei	Beeldend	09.00 - 11.00 uur

De leerlingen die recht hebben op tijdverlenging krijgen 30 minuten extra bij het examen. Meer informatie staat op de site examenblad.nl

De data voor het tweede tijdvak zijn nog niet bekend.

Diploma-uitreiking: maandag 3 juli 2023

DIVERSEN

Extra tijd

Leerlingen met een dyslexie- of dyscalculieverklaring kunnen gebruik maken van extra faciliteiten bij de reguliere lessen, bij toetsen en tentamens. Zij moeten **vóór 1 oktober 2022** schriftelijk kenbaar maken van welke faciliteiten hij/zij gebruik wil maken bij het CE. Je kunt een aanvraagformulier bij de coördinator ophalen en ingevuld weer inleveren. Je maakt dit schooljaar gebruik van de aangevraagde faciliteiten bij de PTA-toetsen.

Inleveren

Om te voorkomen dat belangrijk werk (werkstuk, boekverslag et cetera) niet op de plaats van bestemming aankomt, overhandig je dit aan je docent persoonlijk. Je bewaart zelf een kopie van het werk. Er kan immers altijd iets kwijtraken of onleesbaar worden. Indien je anders handelt, zijn de consequenties hiervan voor jou. Het niet op tijd inleveren van werk dat meetelt voor het PTA wordt gezien als een onregelmatigheid (zie artikel 11).

Inhalen

Toetsen mogen slechts worden ingehaald indien tijdig (=vooraf) op school bekend is dat je legaal afwezig bent (zie art. 7). Je krijgt dan aan het eind van een SE-periode de gelegenheid de toetsen te maken die je in deze periode niet hebt kunnen maken.

We willen benadrukken dat je zelf verantwoordelijk bent voor het inhalen van de gemiste toetsen. Kom je niet opdagen op de afgesproken tijd voor je inhaaltoets, dan zal voor deze toets het cijfer 1,0 worden toegekend. Deze toets moet je uiteraard wel maken, maar dan in de laatste toetsweek (april 2023) in plaats van een herkansing. Je kunt dan dus nog maar één herkansing zelf kiezen.

Herkansingen

In het vierde jaar is het mogelijk om maximaal twee toetsen te herkansen, die in het PTA van mavo 4 staan. Deze herkansing zal plaatsvinden in de tentamenweek van april. De inschrijving gaat via SomToday. Instructies voor het aanmelden volgen tegen die tijd. Als het behaalde cijfer lager is dan het oorspronkelijke resultaat blijft het cijfer ongewijzigd.

Uitgesloten van de herkansing zijn:

1. mondelinge toetsen, kijk- en luistertoetsen, presentaties, werkstukken, practica e.d.
2. toetsen die in de laatste tentamenweek worden afgenomen.
3. toetsen waarvoor een cijfer is gegeven vanwege fraude o.i.d. (zie ook hierboven bij het punt Inhalen)

Vakantie na het laatste examen

Uit ervaring weten wij dat er leerlingen zijn die in de periode tussen het CE-1 (eerste tijdvak) en CE-2 (tweede tijdvak) op vakantie gaan. Hoewel we jullie dit gunnen, kan het problemen opleveren.

Soms komt het namelijk voor dat een afgenomen examen ongeldig wordt verklaard. Het ongeldig verklaarde examen wordt dan op een nieuw tijdstip aangeboden, namelijk tussen de beide tijdvakken in. Je kunt dan nog wel voor het tweede tijdvak kiezen, maar als het resultaat dan tegenvalt, zul je een herexamen in het derde tijdvak (augustus) moeten doen. Denk dus goed na voor je een vakantie boekt na het eerste tijdvak.

Profielwerkstuk

Naast toetsen en het examen moeten jullie in mavo 4 een profielwerkstuk maken. De werkzaamheden die behoren bij het maken van zo'n werkstuk vinden plaats over een langere periode. De start zal plaatsvinden in november en de afsluiting (presentatie) in de tentamenweek van januari 2023.

In dit PTA is de instructie voor het maken van een profielwerkstuk opgenomen.

Communicatie

De communicatie betreffende het School- en Centraal examen zal **via SOM** gaan. Ik raad je aan om SOM-meldingen aan te zetten op je mobiel.

mw. J. van der Vlies
coördinator mavo 4

AARDRIJKSKUNDE

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
		Weer en klimaat				
	t41a	Toets hoofdstuk 1	N	J	50	2
	t41b	Toets hoofdstuk 2	N	J	50	2
	T41c	Toets hele module Weer en klimaat (toetsweek)	N	J	100	3
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
		Bevolking en ruimte				
	t42a	Toets hoofdstuk 4	N	J	50	2
	t42b	Toets hoofdstuk 5	N	J	100	2
	T42c	Tentamen hele module Bevolking en ruimte (toetsweek)	N	J	100	3
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
		Water				
	t43a	Toets hoofdstuk 7	N	J	50	2
	t43b	Toets hoofdstuk 8	N	J	50	2
	T43c	Toets hele module Water (toetsweek)	N	N	100	3

BEELDEND
mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	T41a	Toets Beeldende aspecten (toetsweek)		J	50	1
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	d1a	Dummy 1: oriëntatie en beeldend onderzoek		N		2
	w1b	2dv/3dv werkstuk 1 n.a.v. een thema met bijbehorende technieken en materialen		N		3
	T42c	Toets Kunstbeschouwing (toetsweek)		J	50	2
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	d43a	Dummy 2: oriëntatie en beeldend onderzoek		N		2
	w43b	2dv/3dv werkstuk 2 n.a.v. een thema met bijbehorende technieken en materialen		N		3
	T43c	Toets Examenvragen (toetsweek)		N	50	2

BEWEGINGSONDERWIJS

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	p41a	Spel buiten		N		1
	p41b	Atletiek buiten		N		1
	i41c	inzet		N		2
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	p42a	Turnen		N		1
	p42b	Spel binnen		N		1
	i42c	inzet		N		2
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	p43a	Vrije keus docent		N		1
	p43b	Vrije keus docent		N		1
	i43c	Inzet		N		2

Beoordeling:

Bewegingsonderwijs is een vak dat meetelt voor het schoolexamen. Het vak dient derhalve voldoende afgerond te zijn aan het einde van M4. Er zal geen examen afgenomen worden, maar alle lessen bewegingsonderwijs in M3 en M4 tellen mee in de beoordeling. De lessen bewegingsonderwijs worden afgesloten met een beoordeling/toetsing. In eerste instantie zal er in cijfers beoordeeld worden. Bij de beoordeling zal gekeken worden naar de onderstaande punten:

1. Het niveau van de eigen motorische vaardigheden.
2. De eigen motorische vaardigheden, waarbij wordt uitgegaan van "leerwinst", d.w.z. dat er een verbetering zichtbaar moet zijn in het kunnen van de leerling.
3. Inzet, sociale vaardigheden, reflectie op eigen kunnen en proces activiteiten. In vaktermen heet dit meervoudige bewegingsbekwaamheid.

4. Aanwezigheid in de lessen: Aangezien BWO een praktijkvak is en er geen huiswerk gegeven wordt, is de aanwezigheid in de lessen noodzakelijk. Naast deze aanwezigheid, dient een leerling sportkleding te dragen. Een goede inzet en een positieve beweeg attitude leiden tot een positief cijfer voor de inzet.

De behaalde cijfers worden uiteindelijk omgezet tot de volgende beoordelingscriteria:

- **O** = onvoldoende (cijfer $< 5,5$ of gemiddelde cijfer is hoger maar er is niet voldaan aan eerder genoemde beoordelingscriteria);
- **V** = voldoende (cijfer tussen 5,5 en 7,5)
- **G** = goed (cijfer $\geq 7,5$).

Ontheffing:

Wanneer een leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is het bewegingsonderwijs te volgen, kan het bevoegd gezag vrijstelling verlenen; Een schriftelijk verzoek om vrijstelling dient ondersteund te worden door een verklaring betreffende de lichamelijke gesteldheid.

Een langdurig vrijgestelde leerling voert dan in M3 twee theoretische opdracht uit. De sectie bewegingsonderwijs gaat er van uit dat een leerling die vrijstelling heeft gekregen zelf contact opneemt met lesgevende docent om verder afspraken te maken omtrent het uitvoeren van de vervangende opdracht(en).

Bij kortdurende blessures, volgt een leerling gewoon de lessen. Hij of zij kan ingezet worden door de docent BWO. (Denk aan leiding geven aan een spel.) Er is ook een mogelijkheid om in overleg met de betreffende docent aan het werk te gaan in het OLC.

Matrix gebruikt bij het cijfer inzet:

Onvoldoende: cijfer $< 5,5$: De leerling is regelmatig afwezig zonder bij docenten bekende reden. De leerling draagt regelmatig geen sportkleding. De leerling toont geen initiatief bij het klaarzetten en opruimen van de materialen.

Voldoende: cijfer van 5,5 – 7,5: De leerling is bij de les aanwezig. De leerling verschijnt in sportkleding. De leerling doet mee met de les, maar toont weinig initiatief.

Ruim voldoende: De leerling helpt bij het klaarzetten en opruimen van de sportmaterialen. De leerling doet zijn best om naar behoren te presteren.

Goed: cijfer $> 7,5$: De leerling is in sportkleding aanwezig. De leerling neemt initiatief om materialen klaar te zetten en op te ruimen. De leerling is in staat om klasgenoten mee te nemen in zijn of haar enthousiasme. De leerling biedt

BIOLOGIE

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	Thema 1 4vmbo Planten	J	J	50	1
	t41b	Thema 2 4vmbo Ecologie	J	J	50	1
	T41c	Thema 3 4vmbo Mens en Milieu (toetsweek)	J	J	50	1
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	Thema 3 3VMBO Erfelijkheid	J	J	50	1
	t42b	Thema 4 4vmbo voeding en vertering	J	J	50	1
	T42c	Thema 5 4vmbo gaswisseling (toetsweek)	J	J	50	1
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	t43a	Thema 6 4vmbo Transport	J	J	50	1
	p43b	Practicum Dossier	N	N	100	2
	T43c	Thema 7 4vmbo Opslag uitscheiding en Bescherming (toetsweek)	J	J	50	1

DUIITS
mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	Kennistoets examenidoom Schule und Job, Umgebung, Unterwegs	N	N	50	1
	t41b	Grammaticatoets werkwoorden (werkwoorden in tt, modale werkwoorden, werkwoorden met e/i-Wechsel en voltooid deelwoorden)	N	J	50	1
	M41c	Tentamen spreek- en gespreksvaardigheid (toetsweek)	N	N	10	3
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	Kennistoets examenidoom ein Treffen, mein Stil, Freizeit	N	N	50	1
	t42b	Grammaticatoets toepassen van naamvallen met naamvalstappenplan	N	J	50	1
	T42c	Cito Kijk- en Luistertoets (toetsweek)	N	N	70	3
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	t43a	Leestoets (meerkeuzevragen)	N	N	50	1
	t43b	Leestoets (open vragen)	N	N	50	1
	T43c	Schrijfvaardigheid Persoonlijke brief (toetsweek)	N	N	50	3

ECONOMIE

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE (%)
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	Hoofdstuk 1: Consumptie	Nee	J	50	1
	T41b	Hoofdstuk 2: Vervolg consumptie	Nee	J	50	1
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	Hoofdstuk 3: Arbeid/productie	Nee	J	50	1
	T42b	Hoofdstuk 4 en 5: Vervolg arbeid/productie + overheid/bestuur (toetsweek)	Nee	J	50	1
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	t43a	Hoofdstuk 6: Vervolg overheid/bestuur	Nee	J	50	1
	T43b	Hoofdstuk 7 en 8: Internationale ontwikkelingen + verrijking (toetsweek)	Nee	N	100	2

ENGELS
mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC	Herkans- baar J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1	PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022					
	t41a	Toets Examen Idioom chapter 8,9,10		J	50	1
	t41b	Brief		N	50	1
	T41c	Leestoets (meerkeuze vragen, juist/onjuist vragen en gemixte alinea's) (toetsweek)		N	50	2
Periode 2	PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023					
	t42a	Toets Examen Idioom chapter 11,12,13		J	50	1
	t42b	Leestoets (citeer vragen, reviews vragen en openvragen)		N	50	2
	T42c	Kijk/luistertoets (toetsweek)	PC	N	50	3
Periode 3	PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023					
	t43a	Toets Examen Idioom chapter 14,15,16		J	50	1
	t43b	Leestoets (alle vraagstellingen)		N	50	2
	M43c	Mondeling tentamen (toetsweek)		N	20	3

FRANS
mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	Kennistoets écrire		J	50	1
	T41b	Schrijfvaardigheid (toetsweek)		N	50	2
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	Kennistoets écouter/regarder		J	50	1
	T42b	Luistervaardigheid (toetsweek)	PC	N	60	2
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	t43a	Kennistoets parler		J	50	2
	p43b	Vlog/presentatie		N	10	1
	M43c	Spreekvaardigheid (toetsweek)		N	20	3

GESCHIEDENIS

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	H1 'Staatsinrichting van Nederland'		J	50	2
	T41b	H2 'Eerste Wereldoorlog' (toetsweek)		J	50	2
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	H3 'Het Interbellum'		J	50	2
	T42b	H4 'Tweede Wereldoorlog en dekolonisatie' (toetsweek)		J	50	2
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	p43a	Praktische Opdracht: brononderzoek		N	200	3
	T43b	H5 'De wereld na 1945' (toetsweek)		J	50	2

INFORMATIETECHNOLOGIE

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE (%)
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	p41a	ICT-vaardigheden 2		N		2
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	p42a	3D-ontwerp		N		2
	T42b	Hardware theorie		J	50	2
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	p43a	Gamedesign		N		3
	t43c	Software theorie		J	50	2
	P43b	ICT-presentatie		N		1

Bezemprogramma voor leerlingen die in 2021-2022 Informatietechnologie in mavo 4 hebben gevolgd.

LEVENSBESCHOUWING, ETHIEK EN FILOSOFIE

mavo 4 2022-2023

Aangepast op 3 november 2022

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE (%)
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2023				
	p41a	Documentaire-opdracht natuurvolk		N		10%
	p41b	Workshopvragen en stellingen Mercy's Blessing		N	50	10%
		Beide opdrachten beoordeling: O-M-V-G-ZG*				
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2024				
	p42a	Presentatie Grote Filosofen		N	15	10%
	p42b	<i>Infographic</i> Grote Filosofen		N		10%
		Beide opdrachten beoordeling: cijfer				
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2024				
	p43a	Dossieropdrachten ethiek		N		10%
		Beoordeling: O-M-V-G-ZG*				

MUZIEK
mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	p41a	Speelstuk/Koorstuk cijfer in de les		N		2
	T41b	Toets BnB H3 'Muziek en andere Kunst' (toetsweek)	PC	Ja	50	1
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	p42a	Speelstuk/Koorstuk cijfer in de les		N		2
	T42b	Toets BnB H4 ' Muziek Oud en Nieuw' (toetsweek)	PC	Ja	50	1
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	p43a	Opdracht Muziekavond/Examenavond - Koorstukken met alle leerlingen Eigen lied zingen en/of spelen		N		3
	T43b	Toets BnB Alle hoofdstukken (toetsweek)	PC	N	50	2

Toets T43b zal vooral betrekking hebben op de theorie; de toetsen T41b en T42b leggen de nadruk op de luistervaardigheid.

NATUUR-SCHEIKUNDE-1

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1	PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022					
	t41a	Nova H1 krachten		J	50	1
	t41b	Nova H2 warmte + H3 Energie		J	50	2
	T41c	Nova H4 Elektriciteit (toetsweek)		J	50	1
Periode 2	PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023					
	t42a	Nova H5 Geluid		J	50	1
	t42b	Nova H6 Werktuigen		J	50	1
	T42c	Nova H7 stoffen + H8 Materialen (toetsweek)		J	50	2
Periode 3	PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023					
	t43a	Nova H9 schakelingen		J	50	1
	P43b	Practicum toets, Nova H3,H4 en H9 (toetsweek)		N	50	1
	T43c	Nova H10 beweging + H11 kracht en beweging (toetsweek)		N	50	2

NATUUR-SCHEIKUNDE-2

mavo 4 2022-2023

aangepast op 26 januari 2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur in min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	H1 stoffen en deeltjes		J	50	1
	T41b	H1 stoffen en deeltjes + H2 chemische reacties (toetsweek)		J	50	2
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	H3 Verbrandingen + H4 Mengen en scheiden		J	50	2
	p42b	Practicum H5 Zouten		N	50	1
	T42d	Tentamen H1 t/m H5 (toetsweek)		J	100	2
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	p43a	Practicum H6 zuren en basen		N	50	1
	t43b	H6 zuren en basen + H7 Water en reinigen		J	50	2
	T43d	Tentamen H1, H2 en H6 t/m H9 (toetsweek)		J	100	2
	p43d	Praktisch schoolonderzoek		N	100	2

De lesstof van de toetsen in de toetsweek wordt op een andere manier bevraagd dan de andere (tussen-)toetsen.

NEDERLANDS

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	Tekstanalyse (nadruk op tekstafhankelijke vragen)		J	50	1
	t41b	Basisstof in Samenhang 1 (zinsbouw en werkwoordspelling)		J	50	1
	T41c	Samenvatten (toetsweek)	PC	J	50	1
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	Basisstof in Samenhang 2 (hoofdletters en leestekens en toegepaste grammatica)		J	50	1
	T42b	Zakelijke brief schrijven (toetsweek)	PC	J	50	2
	T42c	Kijk- en Luistervaardigheid (toetsweek)		N	50	2
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN APRIL 2023				
	t43a	Tekstanalyse (nadruk op tekstonafhankelijke vragen)		J	50	1
	t43b	Artikel schrijven	PC	J	50	2
	M43c	Spreek- en gesprekssituaties n.a.v. fictiedossier (toetsweek)		N	30	2

Mavo 4: De leerling levert in de loop van het jaar drie boekverslagen in aan de hand van een vastgestelde lijst. Deze verslagen moeten als voldoende beoordeeld zijn voor deelname aan toets M43c.

WISKUNDE

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC?	Herkans- Baar? J/N	Duur In min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	G&R 4 Vmbo-kgt H. 1: Statistiek en Kans		J	50	1
	T41b	G&R 4 Vmbo-kgt H. 2: Verbanden (toetsweek)		J	50	1
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	G&R 4 Vmbo-kgt H. 3: Afstanden en hoeken		J	50	1
	T42b	G&R 4 Vmbo-kgt H. 4: Grafieken en vergelijkingen H. 5: Rekenen, meten en schatten (toetsweek)		J	100	3
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023				
	T43a	G&R 4 Vmbo-kgt H. 6: Vlakke figuren H. 7: Verbanden H. 8 Ruimtemeetkunde (toetsweek)		N	100	3

Bijlage

voor mavo-4-leerlingen die niet op onze school in mavo 3 hebben gezeten.

In mavo-3 hebben de leerlingen hun eerste Schoolexamencijfer behaald: SE1. Als je ervoor kiest om vanuit havo-3 naar mavo-4 te gaan, houdt dat in dat je dat cijfer mist. Jij hebt geen vier, maar drie Schoolexamenperiodes. De cijfers die je haalt in mavo-4 tellen dus zwaarder mee.

Als je in mavo 3 geen muziek hebt gevolgd en in mavo 4 wil je dat wel, dan moet je stof inhalen.

Verder zijn drie vakken waarvoor een inhaalprogramma geldt.

- Maatschappijleer en Culturele en Kunstzinnige Vorming zijn verplichte vakken voor het eindexamen mavo. Deze vakken staan in het lesprogramma van mavo-3.
- Als je het keuzevak biologie of muziek hebt gekozen, dan volg je zelfstandig in de zomervakantie het inhaalprogramma.

Op de volgende pagina's vind je het PTA van deze vier vakken.

Inhaalprogramma CKV

mavo 4 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC	Herkans- baar? J/N	Duur In min	Weging OV	Weging SE (%)
Periode 1	PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022						
		Reflectieopdracht cultuur onderbouw 25/9			100		1
		Kijkwijzer n.a.v. culturele activiteit film voor 16/10					1
Periode 2	PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023						
Periode 3	PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART/APRIL 2023						

De opdrachten dienen voldoende afgesloten te worden.

MAATSCHAPPIJLEER
mavo 4 (zij-instromers) 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC	Herkans- baar? J/N	Duur in min	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022				
	t41a	SO: Wat is maatschappijleer? + Jongeren		N	50	2
	t41b	PW: Politiek		J	50	3
	p41c	PO: Dagblad		N		2
Periode 2		PERIODE 2: AF TE SLUITEN IN JANUARI 2023				
	t42a	SO: Media		N	50	2
	t42b	SO: Werk		N	50	2
	T43c	PW: Criminaliteit (toetsweek)		J	50	3
Periode 3		PERIODE 3: AF TE SLUITEN IN MAART 2023				
	p43a	PO: Debat		N		3
	t43b	PW: Actualiteiten		N		3

MUZIEK (instroom M4)

mavo 3 2022-2023

	Code	Leerstofomschrijving	PC	Herkans- baar? J/N	Duur In min	Weging OV	Weging SE
Periode 1		PERIODE 1: AF TE SLUITEN IN OKTOBER 2022					
	t31a	Toets BnB H1&2 'Poplab & Muziek elke dag' Muziektheorie: klas 1 en 2 H1/2/3/4 Zie bijlages 'Samengevat'	PC	N	50		2
Periode 2							
Periode 3							

AANMELDINGSFORMULIER voor compenserende maatregelen tijdens het CE i.v.m.
dyslexie of dyscalculie (schoolexemplaar)

Naam leerling .....

Klas .....

Inleveren bij mevrouw van der Vlies een kopie dyslexie- of dyscalculieverklaring

De aanvraag betreft

A. Extra tijd voor de vakken .....

B. Teksten op cd voor .....

Voor item B geldt dat een leerling deze faciliteiten kan aanvragen als hij hiervan ook tijdens de schoolexamentoetsen gebruik maakt.

Datum .....

Handtekening leerling .....

Datum .....

Handtekening examensecretaris .....

N.B. Vul 2 aanvraagformulieren in: een schoolexemplaar voor de secretaris van het examen en een leerling exemplaar voor jezelf met datum en handtekening. Dan kan het niet meer mis gaan.

AANMELDINGSFORMULIER voor compenserende maatregelen tijdens het CE i.v.m. dyslexie of dyscalculie (leerling exemplaar)

Naam leerling .....

Klas .....

Inleveren bij mevrouw van der Vlies met een kopie dyslexie- of dyscalculieverklaring

De aanvraag betreft

A. Extra tijd voor de vakken .....

B. Teksten op cd voor de vakken .....

Voor item B geldt dat een leerling deze faciliteiten kan aanvragen als hij hiervan ook tijdens de schoolexamentoetsen gebruik maakt.

Datum .....

Handtekening leerling .....

Datum .....

Handtekening examensecretaris .....

N.B. Vul 2 aanvraagformulieren in: een schoolexemplaar voor de secretaris van het examen, een leerling exemplaar voor jezelf met datum en handtekening. Dan kan het niet meer mis gaan.

Profielwerkstuk

Christelijk Lyceum Apeldoorn

Mavo 4

Handleiding voor de leerling

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Aanpak
3. Logboek
4. Bronvermelding, plagiaat
5. Begeleiding
6. Tijdpad
7. Indeling werkstuk
8. Beoordeling
9. Taken
10. Beoordelingscriteria
11. Logboek voorbeeld

**UIT ONDERZOEK
IS GEBLEKEN
DAT ONDERZOEKEN
VEEL LEUKER IS
DAN ANTWOORDEN
VINDEN**

Loesje

1. Inleiding

Sommige leerlingen weten al lang wat ze na de mavo willen doen, andere nog niet. Een goede keuze is moeilijk, want wat weet je eigenlijk van je toekomstige beroep? Het profielwerkstuk kan je helpen om te kiezen in wat voor soort bedrijven je zou willen werken. Het kan je een beter beeld geven van je toekomstige beroep.

Officiële eisen voor de mavo

Het schoolexamen omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.

Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkt uit het examendossier. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

Dat staat er behoorlijk ingewikkeld. Gelukkig krijg je in dit boekje handvatten om aan de eisen te voldoen.

Doel

Het profielwerkstuk is het grootste werkstuk dat je hier op school maakt. Hierin laat je zien wat je de afgelopen jaren aan vaardigheden hebt geleerd. Kun je de juiste informatie selecteren? Kun je dit in een leesbaar verslag opschrijven? Kun je je werkstuk mondeling presenteren? Kun je samenwerken? Juist met deze vaardigheden kun je in de toekomst meer.

Je besteedt dus veel aandacht aan dit 'meesterwerk'. Het is de bedoeling dat je er trots op kan zijn. De titel van het profielwerkstuk en de beoordeling (voldoende of goed) komen op je diploma te staan!

Verwachting

In de komende tijd moet je daarom onderzoek doen. Een onderzoek in het profiel waarin je verder wilt studeren. In dit onderzoek probeer je antwoorden te vinden door bijvoorbeeld een enquête af te nemen, door documenten te lezen, door proeven te doen of door het bezoeken van een bedrijf. Uiteindelijk presenteer je aan anderen wat je gevonden hebt.

2. Aanpak

Een goed onderzoek doen is een ingewikkelde klus. Gelukkig hoef je dit niet zonder hulp te doen. Deze handleiding geeft je richting en steun. Bovendien word je begeleid door een docent.

Je doet onderzoek aan de hand van het ABC-model. Dit bestaat uit zes taken, die je achtereenvolgens moet uitvoeren.

In fase A gaat het om drie taken:

- Taak 1 Een partner zoeken en het onderwerp bepalen
- Taak 2 Opstellen van één of meer onderzoeksvragen
- Taak 3 Opstellen van een plan van aanpak

In fase B gaat het om twee taken:

- Taak 4 Het uitvoeren van het profielwerkstuk
- Taak 5 Presenteren van de inhoud van je werkstuk

In fase C gaat het om één taak:

- Taak 6 Evaluatie

3. Logboek

Tijdens het uitvoeren van je onderzoek moet je een logboek bijhouden. Dit logboek is belangrijk, want

- het logboek helpt je om overzicht over je werk te houden.
- het helpt de begeleider om snel te kunnen zien, wat je al gedaan hebt en waarbij je nog ondersteuning nodig hebt.

Je maakt daarvoor gebruik van een digitaal logboek. Hierin noteer je wanneer je bezig bent geweest met je PWS, hoe lang je eraan hebt gewerkt en wat je hebt gedaan in die tijd. Ook noteer je vragen, opmerkingen en afspraken. Bij opmerkingen vermeld je bijvoorbeeld opvallende zaken, zoals bijzondere resultaten of problemen waar je tegenaan loopt. Op pagina 12 vind je een voorbeeld van een logboek. Dit is gemaakt in Word en kun je gemakkelijk zelf namaken.

4. Bronvermelding, plagiaat

Naast een logboek moet je een documentatiemap maken. Dit is een belangrijk hulpmiddel bij het systematisch verzamelen en ordenen van gegevens. Het is belangrijk om niet teveel maar ook niet te weinig informatie te bewaren. Je hebt de map ook nodig wanneer jullie je presentatie gaan voorbereiden. Sla daarom nuttige teksten, plaatjes, tabellen, filmpjes op in een mapje op je computer onder het kopje PWS mavo 4. Sla regelmatig op, zodat je niets overnieuw hoeft te doen.

Bronvermelding

Als je voor je werkstuk gebruik hebt gemaakt van het werk van anderen, dan moet je vermelden welke delen zijn overgenomen. Gebruik altijd aanhalingstekens als je knipt-en-plakt uit een digitale tekst, ook als je dat even voor het gemak doet als een soort van aantekening. Zet ook de bron (bijvoorbeeld de URL) erbij. Je kunt het gedeelte ook even een andere kleur geven, totdat je het definitief gaat inleveren.

Als je bijvoorbeeld meer wilt weten over een kringloopwinkel, dan kun je het volgende op deze manier in je aantekeningen zetten. "Een kringloopbedrijf zamelt spullen in die nog bruikbaar zijn. Het selecteert, sorteert en repareert de goederen vervolgens en verkoopt hetgeen daarvoor geschikt is in één of meer winkel(s). De opbrengst van de verkopen wordt gebruikt om kosten te bestrijden, werkgelegenheid te creëren en het milieu te verbeteren."

(bron: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kringloopcentrum>)

Later verwerk je deze informatie in eigen woorden in je werkstuk. De bron noteer je bij de bronvermeldingen.

Aanwijzingen voor bronvermelding

Verwijzen naar boeken

Achternaam auteur, voorletters(s), titel, plaats van uitgave en uitgever, paginanummer.

Verwijzing naar artikelen

Achternaam auteur, voorletters(s), publicatiedatum, titel, In: naam krant of tijdschrift.

Verwijzing naar internetbronnen

Achternaam auteur, voorletters(s), publicatiejaar, titel op de website, geraadpleegd op datum via website (URL).

Omdat internetbronnen in de loop van de jaren kunnen wijzigen, bijvoorbeeld Wikipedia, moet je erbij aangeven wanneer je de site hebt geraadpleegd.

Interview of enquête

Heb je iemand geïnterviewd of heb je een enquête afgenomen, dan vermeld je dat bij bronvermelding. De uitwerking van het interview of enquête moet je als bijlage opnemen.

Plagiaat

Plagiaat is een vorm van fraude en daarom een ernstige overtreding. Plagiaat is het overnemen van teksten, foto's, filmpjes en dergelijke en deze laten doorgaan voor jouw eigen werk..

Daarom moet je je bronnen goed vermelden. Ook valt onder plagiaat het indienen van het werkstuk van een ander, terwijl je je eigen naam eronder zet. Je begrijpt dat plagiaat op geen enkele manier is toegestaan.

5. Begeleiding

Langzamerhand heb je heel wat materiaal bij elkaar verzameld en kun je antwoord geven op je deelvragen en zelfs op je hoofdvraag. De presentatie komt in zicht. Met je begeleider moeten jullie bespreken of de resultaten van het onderzoek voldoende zijn om een presentatie te kunnen houden. Neem daarom regelmatig contact op met je begeleider. Dit kan uiteraard ook via de mail.

Leerlingen die vorig schooljaar zijn gezakt maken opnieuw een profielwerkstuk.

6. Tijdpad

De eerste week van november	In deze week besteden jullie twee dagen aan het profielwerkstuk. In december volgt een herhaaldag.
Eerste week na de kerstvakantie	inleveren van het werkstuk bij je begeleider ter ocntrole.
De toetsweek van januari	Vergeet niet een kopie op je computer te bewaren. presentatie van jullie onderzoek

Tussendoor zal je begeleider vragen naar de voortgang en kunnen jullie contact opnemen bij vragen of moeilijkheden.

7. Indeling werkstuk

Voorblad:

- het woord Profielwerkstuk
- Namen en profiel
- Mavo 4 Christelijk Lyceum
- Schooljaar 2022/2023
- Hoofdvraag
- Afbeelding

Inhoudsopgave

- Hoofdstukken met paginanummers
- Bijlagen

Inleiding:

- Allebei voorstellen met naam en profiel
- Keuze van onderwerp met motivatie
- Hoofdvraag
- Korte beschrijving van aanpak
- Presentatievorm
- Naam begeleider

Kern:

- Hoofd- en deelvragen
- Uitwerking van hoofd- en deelvragen

Slot:

- Conclusies
- Evaluatie:
  - Hoe vond je het om aan het profielwerkstuk te werken?
  - Hoe verliep de samenwerking?
  - Wat heb je geleerd/opgestoken?
  - Bedanken

Geraadpleegde bronnen

Bijlage 1: Logboek

Bijlage 2: Eventueel de uitwerking van interview of enquête

Het aantal bijlagen mag eventueel uitgebreid worden.

8. Beoordeling

De beoordelingscriteria van het proces en van de presentatie zijn als bijlage opgenomen achterin dit boekje.

Bij de eindpresentatie zijn je begeleider, een aantal andere groepjes en een van de andere begeleiders aanwezig. De uitslag hoor je diezelfde dag. Is dit een onvoldoende, dan wordt er een nieuwe afspraak met jullie gemaakt. Het moet immers met een voldoende of een goed worden beoordeeld.

9. Taken

Taak 1: Partner en Onderwerp

Zoek iemand met wie je het PWS wilt gaan doen. Een geschikte partner is iemand die

- in hetzelfde profiel les heeft als jij
- goed met jou kan samenwerken
- in staat is om met jou afspraken te maken en na te komen

Kies samen een geschikt onderwerp. Een onderwerp is goed als

- je hierdoor meer te weten komt over je profiel
- het jouw interesse heeft, want dan ben je meer gemotiveerd om aan de slag te gaan
- je het goed kunt onderzoeken

Let op:

Houd het onderwerp klein of maak het kleiner.

Niet De Tweede Wereldoorlog, maar bijvoorbeeld De bunker van Seyss-Inquart in Apeldoorn.

Niet Social Media, maar bijvoorbeeld De invloed van Social Media op de CL-leerlingen.

Niet De groei van de kringloopwinkel, maar De toename van kringloopwinkels in Apeldoorn.

Taak 2: Onderzoeksvraag met deelvragen

Je moet een hoofdvraag kiezen. Wat is het belangrijkste dat je over je onderwerp wilt gaan onderzoeken. Dit is een vraag die in jullie profielwerkstuk centraal staat. Een vraag die je gaat proberen te beantwoorden. Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden formuleer je eerst een aantal deelvragen.

Er zijn verschillende soorten vragen. Kijk maar eens hieronder.

Beschrijvende vraag

Op basis van een onderzoek beschrijf je een persoon, een bedrijf of een situatie.

Bijvoorbeeld: Hoe ziet de dagindeling van koningin Maxima eruit?

Vergelijkende vraag

Je probeert overeenkomsten en verschillen te vinden.

Bijvoorbeeld: Wat is het verschil tussen het werk van een doktersassistente en een praktijkondersteuner?

Verklarende vraag

Je zoekt antwoord op de vraag: "Hoe komt het dat...".

Bijvoorbeeld: Hoe komt het dat WhatsApp een gratis dienst is?

Voorspellende vraag

Je gaat onderzoeken hoe iets in de toekomst zal zijn.

Bijvoorbeeld: Hoe denk je dat het fileprobleem in 2020 zal worden aangepakt?

Probleemoplossende vraag

Je probeert een oplossing te vinden voor een bepaald probleem.

Bijvoorbeeld: Hoe kun je ervoor zorgen dat mensen minder vlees eten?

Beoordelende vraag

Je geeft aan waarvoor een bepaald onderwerp of voorwerp nut heeft of juist niet.

Bijvoorbeeld: Wat is het nut van de e-sigaret?

Taak 3: Plan van Aanpak

Nadat je de onderzoeksvraag en de deelvragen hebt geformuleerd, ga je een plan van aanpak maken (PvA).

Dit plan maak je, voordat je met je onderzoek gaat beginnen. Het is een plan, waarin je in hoofdlijnen beschrijft wat je wilt gaan doen en hoe je te werk wilt gaan. Je begeleider gebruikt dit plan om te beoordelen of jouw ideeën uitvoerbaar en haalbaar zijn en of ze passen bij het profielwerkstuk.

Taak 4: Uitvoering

Nadat je het plan van aanpak hebt gemaakt en nadat het is goedgekeurd door je begeleider, ga je het uitvoeren. Je weet nu welke deelvragen je eerst wil beantwoorden om uiteindelijk op de hoofdvraag een antwoord te kunnen formuleren. Je weet op welke manier(en) je dat wil gaan doen.

Tijdens het uitvoeren houd je het logboek bij. Tussendoor laat je aan je begeleider weten hoe ver je bent, waar je tegenaan loopt, hoe de samenwerking verloopt, waar je hulp bij nodig hebt.

Taak 5: Presentatie

Tot nu toe heb je vaak je werk gepresenteerd met slechts een verslag. Dit keer is dat niet de bedoeling. Jullie moeten je onderzoek ook mondeling presenteren met visuele ondersteuning. Je vertelt dus over je onderzoek, terwijl je er ook iets van laat zien. Denk aan een Powerpoint of Prezi, een filmpje, een maquette, een poster, een proefopstelling, een spel.

Taak 6: Evaluatie

Tijdens de evaluatie kijk je terug op de uitvoering en de aanpak. Je stelt jezelf vragen. Wat had anders, sneller of beter gekund? Wat heb ik ervan geleerd?

10. Beoordelingscriteria

De docent zal het proces beoordelen door het bekijken van je logboek en het eindproduct door de presentatie te beoordelen.

De presentatie én het proces moeten beiden als voldoende worden beoordeeld door de docent en de medebeoordelaar. Daarom bekijken ze je logboek, luisteren en kijken ze naar je presentatie.

Hieronder vind je de criteria.

Beoordelingscriteria proces	G	V	O
1. Wordt het logboek goed bijgehouden?	☐	☐	☐
2. Worden problemen voor de bespreking geformuleerd?	☐	☐	☐
3. Worden er duidelijke afspraken gemaakt?	☐	☐	☐
4. Wordt er gewerkt volgens het plan van aanpak?	☐	☐	☐
5. Wordt er secuur gewerkt? Veilig, netjes, systematisch	☐	☐	☐
6. Hoe wordt de documentatiemap bijgehouden? - logische indeling - goede selectie van documentatie - variatie van informatiebronnen - is er een eigen mening gevormd?	☐	☐	☐
7. Wordt er zelfstandig gewerkt? - wordt er meegedacht? - worden er goede vragen gesteld? - worden er goede ideeën aangedragen?	☐	☐	☐
8. Worden er goede antwoorden op de vragen gegeven? - zijn de antwoorden gebaseerd op de verzamelde informatie? - zijn de antwoorden inhoudelijk verdedigbaar?	☐	☐	☐

Beoordelingscriteria presentatie

Inhoud

	<u>G</u>	<u>V</u>	<u>O</u>
1. Dekt de titel de lading van de presentatie?	☐	☐	☐
2. Heeft de inleiding een pakkend begin?	☐	☐	☐
3. Is het verhaal logisch opgebouwd? (schematisch overzicht)	☐	☐	☐
4. Zijn de hoofdpunten voldoende besproken?	☐	☐	☐
5. Is de presentatie goed onderbouwd met theoretische kennis?	☐	☐	☐

Afronding

	<u>G</u>	<u>V</u>	<u>O</u>
6. Is er een goede samenvatting gegeven?	☐	☐	☐
7. Was de conclusie passend?	☐	☐	☐
8. Zijn degenen die hebben geholpen/sponsors voldoende bedankt?	☐	☐	☐
9. Was er een duidelijke afsluiting/aftiteling?	☐	☐	☐
10. Is de evaluatie voldoende?	☐	☐	☐

Presentatie

	<u>G</u>	<u>V</u>	<u>O</u>
11. Was er oogcontact met het publiek?	☐	☐	☐
12. Straalde de presentator enthousiasme uit?	☐	☐	☐
13. Was het tempo goed?	☐	☐	☐
14. Was de stemgeluid en het taalgebruik in orde?	☐	☐	☐
15. Heeft het publiek vragen kunnen stellen?	☐	☐	☐
16. Had de presentator alleen wat steekwoorden op papier nodig?	☐	☐	☐

Visuele ondersteuning

	<u>G</u>	<u>V</u>	<u>O</u>
17. Paste de keuze van ondersteuning bij het onderzoek?	☐	☐	☐
18. Betrok de presentator de ondersteuning bij zijn mondeling verslag?	☐	☐	☐
19. Was de ondersteuning nuttig?	☐	☐	☐
20. Was er duidelijk zorg besteed aan de ondersteuning?	☐	☐	☐

Logboek voorbeeld

Datum	Hoeveel tijd gewerkt?	Wat gedaan?
	afspraken	Opmerkingen

Datum	Hoeveel tijd gewerkt?	Wat gedaan?
	afspraken	Opmerkingen

Datum	Hoeveel tijd gewerkt?	Wat gedaan?
	afspraken	Opmerkingen

Datum	Hoeveel tijd gewerkt?	Wat gedaan?
	afspraken	Opmerkingen

EXAMENREGLEMENT MAVO

INHOUD EXAMENREGLEMENT

1. Algemeen
2. Begripsbepalingen
3. Het examen
4. Schoolexamen
  - 4.1. Algemeen
  - 4.2. Tijden van het schoolexamen
  - 4.3. De toetsen
  - 4.4. Beoordeling
  - 4.5. Mededeling cijfers
  - 4.6. Beroepen tegen cijfers
  - 4.7. Herkansing
  - 4.8. Afsluiting schoolexamen
  - 4.9. Overige bepalingen
5. Centraal examen
  - 5.1. Algemeen
  - 5.2. Gang van zaken tijdens het centraal examen
6. Afwijking wijze van examineren
7. Absentie
8. Uitslag
  - 8.1. Eindcijfer eindexamen
  - 8.2. Vaststelling uitslag
  - 8.3. Herkansing
9. Diploma en Cijferlijsten
10. Certificaten
11. Onregelmatigheden
12. Geheimhouding
13. Spreiding examen
14. Protocol doorstroom mavo 4 naar havo 4
15. Slotbepalingen

1. Algemeen

- 1.1 Het examenreglement wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.
- 1.2 Indien daartoe aanleiding is, kan het bevoegd gezag het reglement tussentijds wijzigen.
- 1.3 Het eindexamen is geregeld in het Examenbesluit VO. Zie ook artikel 5.1.1.
- 1.4 Het examenreglement is noodzakelijk volgens artikel 31 van bovengenoemd besluit.

2. Begripsbepalingen

- 2.1 Bevoegd gezag: Stichting Christelijk Voortgezet Onderwijs te Apeldoorn e.o.
- 2.2 Kandidaat: een ieder die door het bevoegd gezag tot het examen wordt toegelaten.
- 2.3 Examen: hiermee wordt zowel het schoolexamen als het centraal examen bedoeld.
- 2.4 Examinator: de docent die belast is met het geven van onderwijs betreffende het examen.
- 2.5 Toetsen: alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het examen (zie ook begrippen 4.1.1).
- 2.6 Examendossier: wordt opgebouwd uit alle onderdelen van het schoolexamen, ook voor die vakken die hetzij niet centraal worden geëxamineerd, hetzij reeds in het derde jaar worden afgesloten.
- 2.7 Programma van Toetsing en Afsluiting: hierin is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop getoetst wordt, alsmede de weging van het resultaat.

3. Het examen

- 3.1 Het bevoegd gezag stelt de leerling van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een examen af te leggen.
- 3.2 Het examen bestaat uit een schoolexamen en voor zover dat in het examenprogramma, bedoeld in artikel 7 van het examenbesluit, bepaald is, een centraal examen.
- 3.3 De examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het examen af.
- 3.4 De rector wijst enkele personeelsleden aan als secretaris van het eindexamen. De taken van deze functionarissen zijn in het Examenbesluit VO omschreven: hij of zij stelt de uitslag van het schoolexamen vast en ondertekent cijferlijsten en diploma's. Eerst en vooral zijn examensecretarissen betrokken bij het organiseren en afnemen van de schoolexamens. Zij stellen het examenreglement op en controleren of het PTA en het examenreglement volledig zijn en aan de wettelijke eisen voldoen. Verder hebben ze de verantwoordelijkheid voor de organisatie en coördinatie van het centraal eindexamen en de eerste en tweede correctie van het CE. Ook voor het registreren van cijfers in de basisregistratie onderwijs (BRON) is de eindexamensecretaris eindverantwoordelijk.

4 Schoolexamen

4.1 Algemeen

- 4.1.1 Het schoolexamen kan bestaan uit de volgende onderdelen:
  - A. mondelinge toetsen
  - B. schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen
  - C. praktische opdrachten
  - D. handelingsopdrachten
- 4.1.2 Voor kandidaten voor mavo geldt bovendien een meerdere vakken omvattend profielwerkstuk.
- 4.1.3 Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig het voor ieder vak geldend programma van toetsing en afsluiting.

4.2 Tijden van het schoolexamen

- 4.2.1 Het schoolexamen kan beginnen in het voorlaatste leerjaar van de opleiding met de opbouw van het examendossier.
- 4.2.2 Eén en ander wordt vastgesteld door de rector.
- 4.2.3 Het schoolexamen eindigt binnen een periode van acht weken voor de aanvang van het eerste tijdvak van centraal examen. Het schoolexamen wordt ten minste één week voor de aanvang van het eerste tijdvak afgesloten.
- 4.2.4 Indien een kandidaat om een geldige reden, dit ter beoordeling van de rector, is verhinderd het schoolexamen tijdig af te ronden zowel voor het eerste als voor het tweede tijdvak en hij het centraal examen in het derde tijdvak zal afleggen ten overstaan van het College voor toetsen en examens (CvTE). Zie artikel 45.2 van het eindexamenbesluit VO, moet het schoolonderzoek tenminste 4 weken voor de aanvang van dit examen zijn afgesloten.
- 4.2.6 De kandidaten ontvangen voor de aanvang van het schoolexamen het examenreglement met het bijbehorende programma van toetsing en afsluiting, waarin vermeld staat:
  - a een overzicht van de toetsen van het schoolexamen
  - b een planning van de toetsen
  - c een omschrijving van de te toetsen leerstof
  - d een omschrijving van de wijze van toetsing
  - e de wijze waarop het eindcijfer schoolexamen wordt berekend

4.3 De toetsen

- 4.3.1 Mondelinge toetsen worden afgenomen door de examinator.
- 4.3.2 De criteria aan de hand waarvan de beoordeling van praktische opdrachten, handelingsopdrachten en sectorwerkstuk plaatsvindt, worden vooraf aan de kandidaat bekend gemaakt.

4.4 Beoordeling

- 4.4.1 Voor de beoordeling van de toetsen van het schoolexamen gebruikt de examinator de cijfers 1 t/m 10 met de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
- 4.4.2 Een handelingsopdracht wordt niet met een cijfer beoordeeld, maar met de beoordeling 'voldoende of 'goed'. Indien naar het oordeel van de examinator deze opdracht niet met een 'voldoende of 'goed' beoordeeld kan worden, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld alsnog één van deze beoordelingen te scoren.

- 4.4.3 Indien een kandidaat in een (onderdeel van een) vak of programma door twee of meer leraren is geëxamineerd bepalen deze leraren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordeling door ieder van hen, afgerond op één decimaal.

4.5 Mededelingen cijfers

- 4.5.1 Het cijfer van iedere toets wordt binnen twee weken aan de kandidaat bekend gemaakt. De kandidaten hebben het recht het door hen gemaakte werk in te zien.
- 4.5.2 De behaalde cijfers worden in het examendossier genoteerd. Het eindcijfer voor het schoolexamen wordt voor de aanvang van het centraal examen aan de kandidaat meegedeeld.
- 4.5.3 Schriftelijke rapportering aan de kandidaten en hun ouders betreffende de beoordelingen van het schoolexamen geschiedt periodiek.

4.6 Beroepen tegen cijfers

- 4.6.1 Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van een cijfer voor een onderdeel van het schoolexamen, kan de leerling binnen 24 uur nadat het cijfer bekend is gemaakt en hij in de gelegenheid is gesteld de toets in te zien, een verzoek tot herziening van het cijfer indienen. Dit verzoek dient mede ondertekend te zijn door zijn ouders.
- 4.6.2 Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van de berekening van het eindcijfer van het schoolexamen kan de kandidaat binnen 24 uur na het bekend worden van dit cijfer een verzoek tot herziening van het eindcijfer indienen. Dit verzoek dient mede ondertekend te zijn door zijn ouders.
- 4.6.3 De in 4.6.1 en 4.6.2 genoemde verzoeken dienen schriftelijk ingediend te worden bij de rector.
- 4.6.4 Binnen 5 dagen na ontvangst van een verzoek om herziening van het cijfer beslist de rector over het verzoek. In geval het een verzoek betreft conform 4.6.1 treedt een collega-vakdocent op als adviseur van de rector.

4.7 Herkansing

- 4.7.1 Voor herkansing dient men het programma van toetsing en afsluiting te raadplegen.
- 4.7.2 In geval van reglementaire absentie (zie art. 7) en in bijzondere gevallen kan een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen worden ingehaald.
- 4.7.3 In geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.

4.8 Afsluiting Schoolexamen

- 4.8.1 Het schoolexamen kan pas worden afgesloten indien alle toetsen zijn afgelegd.

4.9 Overige bepalingen

- 4.9.1 De resultaten van het schoolexamen behaald in het voorlaatste leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd van het voorlaatste tot het laatste jaar.
- 4.9.2 De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste jaar, komen te vervallen, als de kandidaat niet slaagt voor het examen.
- 4.9.3 Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de rector een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.

5. Centraal examen

5.1 Algemeen

- 5.1.1 Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 t/m 44 van het Eindexamenbesluit VO.
- 5.1.2 Ten minste 14 dagen voor de aanvang van het centraal examen ontvangen de kandidaten het rooster van het centraal examen. In dit rooster staat in elk geval vermeld:
  - a. de plaats waar de toetsen van het centraal examen worden afgenomen
  - b. het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen
  - c. de duur van de toetsen

5.2 Gang van zaken tijdens het centraal examen

- 5.2.1 De kandidaten maken het schriftelijk werk onder toezicht van door de rector aangewezen toezichthouders. In elk lokaal zijn minimaal twee toezichthouders aanwezig.
- 5.2.2 Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welk aard ook, aangaande de opgaven gedaan met uitzondering van de errata.
- 5.2.3 Een overzicht van hulpmiddelen waarvan het gebruik door de CEVO is toegestaan, zal tijdig aan de leerlingen worden uitgereikt.
- 5.2.4 Tassen, jassen en alle soorten communicatieapparatuur, waaronder telefoons en smartwatches, mogen niet in het examenlokaal worden meegenomen. Omdat smartwatches niet altijd goed van gewone horloges te onderscheiden zijn, zijn ook horloges verboden. In het examenlokaal hangt een voor iedereen duidelijk zichtbare klok.
- 5.2.5 Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. Ook het kladpapier wordt door de school gewaarmerkt en verstrekt. Kandidaten mogen geen eigen papier meenemen in het examenlokaal.
- 5.2.6 De kandidaat vermeldt zijn examenummer en zijn naam op het examenwerk.
- 5.2.7 Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat gedurende een toets van het examen het examenlokaal niet verlaten.
- 5.2.8 Vanaf het moment van uitdelen van de opgaven tot het einde van de examensessie dient er volkomen rust in het lokaal te heersen.
- 5.2.9 Een uur na het openen van de envelop is het een kandidaat niet toegestaan het examenlokaal te verlaten.
- 5.2.10 De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets. Een kandidaat die het gemaakte werk eerder dan het sluitingstijdstip inlevert, laat de opgaven op zijn tafel liggen.

5.2.11 Vanaf een kwartier voor het einde van een toets van het examen mogen de kandidaten het examenlokaal niet verlaten.

6. Afwijking wijze van examineren

6.1 De rector kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

6.2 Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het Eindexamenbesluit VO. Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie. De afwijking kan voor zover het centraal examen betreft slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.

7. Absentie (schoolexamen en centraal examen)

7.1a Indien een kandidaat te laat bij een toets van het CE verschijnt, mag hij uiterlijk tot een half uur na het begintijdstip van de toets tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.

7.1b Indien een kandidaat te laat verschijnt bij een toets van het SE die een lesuur duurt, mag hij tot uiterlijk tien minuten na het begintijdstip van de toets worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.

7.1c Indien een kandidaat te laat verschijnt bij een toets van het SE die langer duurt dan een lesuur, mag hij tot uiterlijk een half uur na het begintijdstip van de toets worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.

7.1d Indien een kandidaat bij een SE-toets te laat komt en niet meer volgens 7.1b of 7.1c mag worden toegelaten, wordt hem voor de betreffende toets het herkansbare cijfer 1,0 toegekend.

7.2 Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets bij te wonen, moet dit schriftelijk voor of telefonisch op de dag van de toets voor de aanvang van de toets gemeld worden aan de rector.

7.3 Zodra een kandidaat die door ziekte een toets heeft verzuimd weer op school komt, dient hij een verklaring ondertekend door zijn ouders omtrent zijn verzuim in te leveren bij de rector.

- 7.4 Een kandidaat die in gebreke blijft de in 7.3 genoemde verklaring in te leveren, wordt geacht niet-reglementair afwezig geweest te zijn. Indien het om een SE-toets gaat, wordt als cijfer een niet-herkansbare 1,0 toegekend. Indien het om een CE-toets gaat, vervalt de mogelijkheid de toets in een volgend tijdvak in te halen.
- 7.5 Indien een kandidaat op grond van niet-reglementaire afwezigheid een toets niet heeft afgelegd neemt de rector maatregelen overeenkomstig het gestelde in artikel 11.
- 7.6 Indien een toets van het schoolexamen niet is afgelegd op grond van reglementaire afwezigheid treedt artikel 4.7.2 in werking. Indien het een toets van het centraal examen betreft, wordt de kandidaat in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen te voltooien.
- 7.7 Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
- 7.8 Aanmelding voor het tweede en/of derde tijdvak wordt gedaan door de school.

8. Uitslag

8.1 Eindcijfer eindexamen

- 8.1.1 Voor de mavo geldt dat voor ieder vak waarin examen is gedaan het eindcijfer van het examen het gemiddelde is van het schoolexamencijfer en het centraal examencijfer, afgerond op een heel getal.

8.2 Vaststelling uitslag

- 8.2.1 De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in 8.2.4.
- 8.2.2 De rector en de secretaris van het eindexamen stellen uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de artikelen 22 tot en met 25 van het Eindexamenbesluit VO, dat voldoet aan het bepaalde in 8.2.4.
- 8.2.3 Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de uitslag. Indien een "extra" vak buiten beschouwing moet worden gelaten om de kandidaat te kunnen laten slagen, maakt de kandidaat, indien hij op meerdere manieren kan slagen, zelf een keuze aan de hand van een voorstel van school.
- 8.2.4 De kandidaat die eindexamen mavo heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:

- a. 1. Voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
2. Voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
3. Voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger, en
  - b. Voor het CE-gedeelte ten minste gemiddeld een 5.5 heeft behaald, en
  - c. Voor het vak Nederlands ten minste een 5 heeft behaald.
- 8.2.5 In aanvulling op 8.2.4 geldt tevens dat voor het vak lichamelijke opvoeding, voor het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel en voor het profielwerkstuk de kwalificatie "goed" of "voldoende" moet zijn behaald.
- 8.2.6 Zodra de uitslag volgens 8.2.4 is vastgesteld, deelt de rector deze tezamen met de eindcijfers aan de kandidaat mede. Hij maakt daarbij melding van het bepaalde in art. 8.3.

8.3 Herkansing

- 8.3.1 De kandidaat, geslaagd of gezakt, heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan de herkansing van het centraal examen in één vak dat deel uitmaakt van het centraal examen. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen. De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de rector voor een door de rector te bepalen dag en tijdstip.

9. Diploma en cijferlijst

- 9.1 De rector reikt aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld: de cijfers voor het schoolexamen, de cijfers voor het centraal examen, de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede de uitslag van het eindexamen.
- 9.2 De rector reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
- 9.3 Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het voorgeschreven aantal vakken worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.

10. Certificaten

- 10.1 De rector reikt aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van zijn laatst afgelegde eindexamen een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit.
- 10.2 Het certificaat vermeldt in ieder geval het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer van 6 of meer heeft behaald, het voor dat vak of die vakken behaalde eindcijfer, de cijfers, behaald voor het schoolexamen en voor het centraal examen daarin, de soort van school

waaraan het examen heeft plaatsgevonden, alsmede de datum waarop de uitslag van het examen is vastgesteld.

11. Onregelmatigheden

- 11.1** Indien een kandidaat zich onttrekt aan (een onderdeel van) het centraal examen of schoolexamen, of in strijd handelt (of heeft gehandeld) met het examenreglement, of zich schuldig maakt (of zich schuldig heeft gemaakt) aan bedrog of enige andere onregelmatigheid kan de rector maatregelen treffen. Onder "het zich onttrekken aan" wordt mede verstaan het zonder geldige redenen niet aanwezig zijn bij een toets, het niet tijdig inleveren van voorgeschreven praktische opdrachten of handelingsopdrachten, het zich onttrekken aan de begeleiding, kortom iedere afwijking van de in dit reglement of in de stofomschrijving vastgestelde regels.
- 11.2** De maatregelen die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, kunnen zijn:
- a. Het toekennen van het niet-herkansbare cijfer 1,0 voor een toets;
  - b. Het ontzeggen van verdere deelneming aan het examen;
  - c. Het ongeldig verklaren van de reeds afgenomen toetsen van het examen;
  - d. Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen, eventueel ten overstaan van het College voor toetsen en examens.
- 11.3** Indien de onregelmatigheid pas na afloop van het schoolexamen wordt ontdekt kan de rector het schoolexamen ongeldig verklaren hetgeen tevens ontzegging van deelneming aan het centraal examen inhoudt, ofwel bepalen, dat het schoolexamen slechts geldig is na een hernieuwd schoolexamen in de door de rector en examinatoren aan te wijzen onderdelen en op de door hen te bepalen wijze.
- 11.4** Alvorens een beslissing ingevolge 11.2 of 11.3 wordt genomen, hoort de rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De rector deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, en zijn wettige vertegenwoordigers zo mogelijk mondeling en ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in 11.5.
- 11.5** De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep.
- 11.6** De commissie van beroep bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangende leden. De leden en plaatsvervangende leden worden aangewezen binnen volgende drie geledingen:
- de centrale directie kiest: één lid en één plaatsvervangend lid;
  - het deel van de deelraad dat door de ouders is gekozen: één lid en één plaatsvervangend lid;
  - het deel van de deelraad dat door het personeel is gekozen: één lid en één plaatsvervangend lid.

- 11.7** Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken over het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in 11.2.d. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, zijn wettige vertegenwoordiger(s), de rector en de inspectie en is voor alle partijen bindend.
- 11.8** Een beroep wordt schriftelijk ingediend bij de Commissie van beroep, ingesteld op grond van het Examenbesluit VO.
Postbus 2939
7301 EH APELDOORN
- 11.9** Het reglement van de commissie van beroep is verkrijgbaar op het secretariaat.

12 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

13 Spreiding examen

- 13.1 Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord hebbende, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.
- 13.2 Een kandidaat die gespreid examen doet, zowel in het eerste als in het tweede jaar, heeft recht op een herkansing van een centraal examen. Ook als in het eerste jaar een goed cijfer is gehaald, is het verstandig van deze mogelijkheid gebruik te maken. Een eventueel nog iets hoger CE-cijfer kan net bepalend zijn voor het halen van de 5,5 gemiddeld en erop achteruitgaan kan niet.

14 Protocol doorstroom mavo 4 naar havo 4

Voor leerlingen die na het behalen van hun mavodiploma wensen door te stromen naar havo voorziet de school in een protocol.

15 Slotbepalingen

- 15.1 Van de schriftelijke toetsen van het centraal examen worden het gemaakte werk en de opgaven tot 6 maanden na de laatste dag van het tweede tijdvak van het centraal examen op school bewaard. Daarna wordt het vernietigd.
- 15.2 Schoolexamenwerk wordt bewaard tot na de diploma-uitreiking.

- 15.3 In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector partijen gehoord hebbende.
- 15.4 Waar in dit reglement gelezen wordt: de ouders: kan onder bepaalde omstandigheden ook gelezen worden: de verzorgers of voogden.
- 15.5 Waar sprake is van (mede) ondertekening door de ouders van de kandidaat geldt dit voor leerlingen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Meerderjarigen (18 jaar en ouder) hebben in deze zelf tekenbevoegdheid.
- 15.6 De rector behoudt zich het recht voor de ouders of verzorgers van een meerderjarige leerling inlichtingen te verschaffen over examenzaken aangaande hun kind, tenzij deze meerderjarige leerling schriftelijk kenbaar maakt dat hij dit niet wenst.

Addendum

Toelichting op punt 11.5

De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij het bevoegd gezag in te stellen commissie van beroep.

1. De commissie van beroep bestaat uit:
  - Algemeen directeur VO;
  - de bestuurssecretaris;
  - een directeur van een andere VO school van de Veluwe Onderwijsgroep;
  - een examensecretaris van een andere VO school van de Veluwe Onderwijsgroep;
  - een externe deskundige toegevoegd die tevens fungeert als onafhankelijk voorzitter
2. Het beroep wordt binnen drie werkdagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingebracht. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen tien schooldagen over het beroep, tenzij zij de termijn, met redenen omkleed, heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de directeur en de inspectie.
3. De werkwijze van de commissie van beroep staat beschreven in het Reglement Commissie van beroep. Dit Reglement is oproepbaar via de website van de school en kan op verzoek verstrekt worden door de administratie van de school.
4. Een beroep wordt schriftelijk ingediend bij de
Commissie van Beroep
Veluwe Onderwijsgroep
Postbus 20250
7302 HG Apeldoorn